

חיסול אל-עארורי שולח מסר לא רק לחמאס

written by תא"ל במיל" יוסי קופרווסר | 04.01.2024

חיסולו של סגן ראש הלשכה המדינית של חמאס, סלאח אל-עארורי, הוא מהלך משמעותי במלחמה בין ישראל לחמאס. זאת לא רק בשל היותו הדמות המובילה במערך הטרור של חמאס בירושלים, ביהודה ושומרון ובחול"ל, והמקשר בין כלל זירות הטרור של חמאס ובין חמאס לאיראן וחיזבאללה, אלא בשל המסר שהפגיעה בו משדרת לחמאס, לחיזבאללה ולאיראן.

ראשית, ישראל מבהירה, כי איומיה אינם איומי סרק וכי היא נחושה לפגוע בהנהגת חמאס ולא לתת חסינות לאיש מחבריה. מסר זה מעורר חשש רב בקרב הנהגת התנועה ומחייב אותה למשנה זהירות ולמציאת דרכים נוספות להרתיע את ישראל, לאחר שהתברר כי אין די באיומי מנהיג חיזבאללה נסראללה. עתה עשוי להתגבש ללבבות מנהיגי התנועה החשש, כי גם האזהרות של קטר וטורקיה אינן תעודת ביטוח מספקת.

שנית, אם בהנהגת חמאס בעזה הייתה תחושה שישראל עשויה להרפות מהלחץ הצבאי ולעבור לשלב ג', קרי שלב הלחימה בעצימות מופחתת, לפני השלמת המשימה של מיטוט חמאס והשתלטות על ציר פילדלפי, הרי שתקוות אלה נראות כעת סבירות פחות, נוכח הנחישות הישראלית.

עם זאת, יהיו מן הסתם גורמים בהנהגת חמאס שינסו לטעון שחיסול אל-עארורי יכול להיות מוצג כתמונת ניצחון ישראלית ולשמש כהצדקה למעבר לשלב ג' לא רק בצפון הרצועה, שם יש בכך היגיון מבצעי, אלא גם בדרום הרצועה. להערכת חמאס בסוגיה זו יש גם השלכה על מדיניותו בסוגיית החטופים. ככל שישתכנע כי ישראל נחושה לממש את יעדיה המוכרזים, כך יגבר עניינו בהגעה לעסקה שתשפר את סיכוייו לשרוד. זאת ללא קשר לתגובה קצרת-הטווח של הקפאת המגעים על עסקה כזו.

חיזבאללה ניצב בפני התלבטות לא קלה. עד כה הוא העריך שאיומי נסראללה וכללי המשחק שהיו נהוגים בלבנון זה שנים, שלפיהם ישראל נמנעה מלתקוף בלבנון, מעבר לתגובות מדודות לתקיפות חיזבאללה בחודשים האחרונים, הבטיחו שישראל לא תפגע בבכירי חמאס בלבנון. אולם מתברר שמתקפת 7 באוקטובר והחלטת חיזבאללה לתקוף את ישראל מלבנון נתפסים בישראל כמצדיקים חריגה מהכללים.

מצד אחד, על חיזבאללה לעמוד באיומיו ולשקם את ההרתעה, ומצד שני, אם יבחר להגיב בחומרה הוא עלול לסכן את עצמו ואת לבנון בגין פעולה ישראלית מוצדקת נגד יעד פלסטיני. בכל מקרה, החיסול הוא מקור לדאגה רבה עבור איראן וחיזבאללה, אך הם יכולים להעריך כי לא השתנתה מדיניות ישראל, שלפיה בשלב זה היא איננה מעוניינת בהרחבת העימות. זאהר ג'בארין, עוזרו של אל-עארורי בניהול הטרור ביו"ש, הוא המועמד הטבעי להחליף אותו, אך בשלב זה אין לו משקל דומה בהנהגת חמאס לזה שהיה לאל-עארורי.

פורסם בגלובס, בתאריך 4.1.2024 .